

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

बहिःस्थ विभागाद्वारे शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ साठी पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रमांच्या प्रवेशाबाबत माहिती

❖ शिक्षणक्रमांची वैशिष्ट्ये व विद्यार्थी सेवासुविधा :-

१. बहिःस्थ शिक्षण प्रणालीद्वारे विद्यापीठात स्वतंत्र विभाग प्रस्थापित करण्यात आला आहे.
२. प्रत्येक पदवी व पदव्युत्तर पदवीचा पाठ्यक्रम (Syllabus) प्रस्तुत कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचाच आहे.
३. शिक्षणक्रमातील परीक्षेचा साचा वार्षिक (Annual Pattern) आहे.
४. जळगाव, धुळे, नंदूरबार या तिन्ही जिल्ह्यांमध्ये अभ्यास केंद्रांची व परीक्षा केंद्रांची सुविधा आहे.
५. ऑनलाईन प्रवेश ते गुणपत्रक मिळण्याची सुविधा आहे.
६. विषयानुसार स्वयंअध्ययन साहित्य (Self Learning Material) हे छापिल पुस्तके, मुद्रिते, टंकलिखिते वा अनुषंगिक तत्सम साहित्य) स्वरूपात उपलब्ध करून दिले जाणार आहे.
(टीप: बहुतांश साहित्य हे मराठी माध्यमातून व अपवादात्मक विषयाचे इंग्रजी माध्यमातून उपलब्ध आहे/राहिल.)
७. तिन्ही जिल्ह्यांमधील अभ्यास केंद्रांवर ठराविक रविवारी/ सुट्टीच्या दिवशी संमंत्रण सत्रांचे (Counselling Sessions) आयोजन केले जाते / करण्यात येईल.

(महत्वाचे : एम .ए .शिक्षणशास्त्र व एल .एल .एम .शिक्षणक्रमास प्रवेश घेणारे विद्यार्थ्यांचे एकूण 10 संपर्कसत्रे बहिःस्थ विभाग कबचौउमवि .जळगाव येथेच होतील याची नोंद घ्यावी .)

८. पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रम हे नोकरी, विविध स्पर्धा परीक्षा, नेट/सेट परीक्षा देण्यासही पात्रता आहे.
९. नियमित महाविद्यालयांमध्ये काही कारणास्तव प्रवेश मिळू न शकणाऱ्या विद्यार्थी, गृहिणी, नोकरी व व्यवसाय करणाऱ्या महिला, विविध क्षेत्रातील कर्मचारी (शासकीय / निमशासकीय), व्यावसायिक, सामाजिक क्षेत्रात काम करणा-या व्यक्ती, सेवा निवृत्त अधिकारी / कर्मचारी ह्यांच्यासाठी प्रवेशाची संधी आहे.

- ❖ प्रवेशाच्या संदर्भात पात्रता गट :- विद्यार्थी, गृहिणी, नोकरी व व्यवसाय करणाऱ्या महिला, विविध क्षेत्रातील कर्मचारी (शासकीय/निमशासकीय), व्यावसायिक, सामाजिक क्षेत्रात काम करणा-या व्यक्ती, सेवा निवृत्त अधिकारी/कर्मचारी.

❖ उपलब्ध शिक्षणक्रम संरचना व शुल्क :-

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
बी.ए. प्रथम वर्ष (सामान्य)	०३-०६	मराठी	३५००/-	मराठी,हिंदी,इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र, मानसशास्त्रची छापिल पुस्तके आहेत, तर अर्थशास्त्र,Optional English ची पुस्तके उपलब्ध नाहीत.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.ए. द्वितीय वर्ष	-	मराठी	३५००/-	हिंदी,इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र , समाजशास्त्र हे SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध तर, मराठी, मानसशास्त्र अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.ए. तृतीय वर्ष	-	मराठी	२८००/-	अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही .	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.कॉम. प्रथम वर्ष	०३-०६	मराठी/ इंग्रजी	३६००/-	मराठी,हिंदी,इंग्रजी, ची छापिल पुस्तके आहेत, माज Computing Skills,Modern Office Management, Principles & Practices of Banking हे SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध, तर Micro Economic Analysis, Financial and Cost Accounting साठी अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.कॉम. द्वितीय वर्ष		मराठी/ इंग्रजी	३६००/-	MacroEconomic Analysis, Corporate Accounting & Costing साठी अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही. तर बाकी विषय SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.कॉम. तृतीय वर्ष		मराठी/ इंग्रजी	२८५०/-	अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए. - मराठी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम. ए. - हिंदी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	हिंदी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एम.ए. - इंग्रजी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	इंग्रजी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए.-इतिहास (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर,द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए.-समाजशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर,द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम. ए.-राज्यशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी Indian Foreign Policy & Democracy in India विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे, तर, उर्वरित विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तसेच द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम. ए.-अर्थशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम. ए.-संरक्षण व सामरिकशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	४२५०/-	प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष साठी स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एल.एल.एम. (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	इंग्रजी	११०००/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे.	प्रथम वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य, द्वितीय वर्षास संशोधन कार्य ,स्वाध्याय, /सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य, मौखिक परीक्षा, तसेच वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एल.एल.एम. (द्वितीय वर्ष)			९०००/-	द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही	

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एम.कॉम. (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी/ इंग्रजी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी Economics of Industries & Environment & Accountancy विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही, तर बाकी सर्व विषय SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे. तसेच द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए.- शिक्षणशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मराठी	११०००/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य, द्वितीय वर्षास संशोधनकार्य, स्वाध्याय, / सेमिनार / प्रात्यक्षिक कार्य, क्षेत्रिय कार्य (शोध निबंध) व मौखिक परीक्षा, तसेच वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

❖ एम. ए. शिक्षणशास्त्र शिक्षणक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सुवर्ण संधी आहे की, महाराष्ट्र शासनाचे १५ जुलै २०१६ च्या पत्रकानुसार एम.ए. शिक्षणशास्त्र ही पदवी एन.सी.टी.ई. च्या अधिसूचनेनुसार एम.एड.पदवी शी समकक्ष समजण्यात आली आहे. व राज्यातील खाजगी माध्यमिक शाळांतील शिक्षकांना निवडश्रेणीसाठी उपयुक्त आहे. (याबाबतचे संदर्भपत्र आयडियलच्या संकेत स्थळावर Important Circular & GR या Link वर बघावे.)

(टिप : बहुतांश अध्ययन साहित्य हे छापिल पुस्तके, मुद्रिते, टंकलिखिते वा अनुषंगिक तत्सम स्वरूपात मराठी माध्यमातून व अपवादात्मक विषयाचे इंग्रजी माध्यमातून उपलब्ध करून दिले जाणार आहे. तसेच कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या www.kbcnmu.ac.in या अधिकृत संकेत स्थळावर गेल्यानंतर डाव्या बाजूस असलेल्या Quick Link अंतर्गत IDEAL (External Mode) या लिंकवरील SLM (Unedited) Link अंतर्गत SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे.

❖ प्रवेश अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :-

पदवी शिक्षणक्रम (बी.ए. / बी. कॉम)	पदव्युत्तर शिक्षणक्रम (उदा. एम.ए./एम.कॉम./एल.एल.एम./ एम.ए. (शिक्षणशास्त्र))
<ul style="list-style-type: none"> ● १२ वी चे प्रमाणपत्र व गुणपत्रकाच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● ओरिजीनल टी.सी. / एल.सी. ● नावात बदल असेल तर गॅझेटच्या छायांकित (झेरोक्स)साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत 	<ul style="list-style-type: none"> ● पदवीचे प्रमाणपत्र व गुणपत्रकाच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● ओरिजीनल टी.सी. / एल.सी. देणे अनिवार्य ● नावात बदल असेल तर गॅझेटच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● इतर विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना स्थलांतर दाखला (Migration Certificate) देणे अनिवार्य

❖ प्रवेश केंद्रे

- सदर प्रवेश केंद्रे ही फक्त प्रवेश अर्ज जमा करण्यासाठीच आहे.
- कृपया ऑनलाईन भरलेला अर्ज व शुल्क भरल्याची पोहच पावती तसेच संबंधीत कागदपत्रे ज्या जिल्ह्यातील (जळगाव/धुळे/नंदूरबार) प्रवेश केंद्रावर जमा करणार आहात त्या केंद्राचे नाव लिहावे.त्यानंतर आपणांस कोणत्याही सबबीवर केंद्र बदलून दिले जाणार नाही. याची नोंद घ्यावी.

अ.क्र.	प्रवेश केंद्रे	सांकेतांक	फोन नं.
१.	मा. संचालक, आयडीयल,कबचौउमवि, जळगाव	१०१	०२५७-२२५७४९५/ २२५८४९६
२.	मा. संचालक, प्रताप तत्वज्ञान केंद्र, अमळनेर, जि. जळगाव	१०३	०२५८७-२२२२८०
३.	मा. संचालक, म. गांधी तत्वज्ञान केंद्र, स्टेशन रोड, धुळे, जि. धुळे	२०१	०२५६२-२४०६४१
४.	मा. संचालक, एकलव्य प्रशिक्षण केंद्र, सरस्वती कॉलनी, तळोदा रोड, नंदूरबार, जि. नंदूरबार	३०१	०२५६४-२३००२८

■ संपर्कासाठी पत्ता व फोन नं. :

मा. संचालक,

बहिःस्थ विभाग (External Department)

स्पर्धा परीक्षा इमारत, उमवि नगर, जळगाव- ४२५ ००१

कार्यालय फोन नं. : ०२५७-२२५७४९५/२२५८४९६/९५०३१९०४२२/९८५०४७८६६९/९९६०७६१८६९

संकेत स्थळ (Website) :

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या www.kbenmu.ac.in या अधिकृत संकेत स्थळावर गेल्यानंतर डाव्या बाजूस असलेल्या Quick Link अंतर्गत IDEAL (External Mode) लिंक (Link)- Admission-2018